

[Ove Jensen]

medlem af miljøudvalget og har derfor ikke haft lejlighed til at følge det nærmere, og jeg vil derfor gerne spørge, hvad der er den egentlige årsag til den uenighed, der er imellem forslagsstillerne og miljøministeren. Er det uenighed om, hvorvidt nogle stoffer er kræftfremkaldende eller ikke? Eller er det simpelt hen bare et spørgsmål om, hvad EF kan beslutte sig til? Jeg er ikke klar over det reelle problem i denne sag; det kunne det være interessant at få oplyst.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

VS er enig i forslaget formål. Alle kræftfremkaldende stoffer skal selvfølgelig mærkes, og det gælder både de produkter, hvori stofferne indgår, og selve produktet. I virkeligheden er det fuldkommen absurd, at vi står her og diskuterer, om Danmark må få lov til at mærke stoffer som kræftfremkaldende stoffer, når vi anerkender, at stofferne er kræftfremkaldende, og på den måde skjule over for de mennesker, der arbejder med stofferne, at de kan få kræft.

Danmark har tilsluttet sig en liste på 250 kræftfremkaldende stoffer, som WHO's kræftforskningsinstitut har opstillet. Men vi må i øjeblikket kun lave advarselsetiketter på de 22 stoffer, som det har behaget EF at anerkende. Nu forstår jeg, der er yderligere 25 på vej. Det er jo fuldkommen barokt.

Til sammenligning skal jeg fremhæve, at man i Norge allerede i 1983 gennemførte mærkning af 106 kræftfremkaldende stoffer, og at flere var på vej, så selv med de 22 og de 25 oveni er Danmark et meget stort stykke bagud.

Jeg synes, det er glædeligt, at ministeren i sin redegørelse af 11. december til miljøudvalget har fremhævet, at han vil overveje national kræftmærkning, hvis der ikke sker en ændring af tempoet i EF – et tempo, som i alle tilfælde hidtil har været på samme hastighed som en langsom snegls.

Ministeren kommer også ind på sikkerhedsklausulen. VS mener, at den betingelse, ministeren sætter op for at anvende sikkerhedsklausulen, i virkeligheden godt kan siges at være opfyldt, idet det efter vores mening må være tvingende nødvendigt at indføre nationale regler straks, når vi ved, at bestemte stoffer giver kræft, og at arbejderne bliver udsat for dem. Det kan ikke være meningen,

at Danmark ikke må informere herom via mærkningen, fordi tempoet i EF som sagt er meget trægt. Så må vi tage den nødvendige konfrontation med EF.

Ministeren skriver også i sin redegørelse, at han vil bruge sikkerhedsklausulen, hvis den tidsfrist, som vil blive sat for, hvornår stofferne bør være færdigbehandlede, ikke overholdes. Jeg vil så gerne have uddybet, hvad tidsfristen er. Nu blev der nævnt den nye liste med de 25 og tidspunktet marts i år. Betyder det, at man vil bruge sikkerhedsklausulen, hvis de 25 stoffer, ministeren omtalte, ikke kommer til i marts?

Miljøstyrelsen udarbejdede i 1984 en liste over stoffer, som man anså for at være kræftfremkaldende. Den indeholder ca. 200 stoffer og stofgrupper, og vi synes, det på baggrund af den liste og af IARC's liste er ynkeligt, at man kun er nået frem til 22 stoffer, som EF har anerkendt som kræftfremkaldende, og som vi derfor i Danmark kan tillade os at mærke.

Jeg synes, det er meget interessant i denne sammenhæng at bemærke, at det har været ganske specielt svært at få EF til at anerkende vigtige stoffer, som bruges i store mængder. Det er jo dem, der udgør den største sundhedsfare, men netop her har industrien strittet særlig meget imod. Det gælder f.eks. stenkulstjære, der bl.a. bruges som træbeskyttelsesmiddel og i nogle tilfælde også i asfalt. Det har faktisk bevirket, at asfaltarbejderne har en meget stor overdødelighed af kræft. Og asbest, hvis kræftfare man har kendt i omkring 80 år, anses i EF heller ikke for at være kræftfremkaldende. Der findes andre tilsvarende meget farlige stoffer som formaldehyd osv., der efter EF's regler enten slet ikke skal mærkes eller kun, hvis de indgår i meget stærke koncentrationer. Under alle omstændigheder må de ikke mærkes et eneste sted med ordet »kræft«.

Hvis vi ikke får at vide her og nu, at der sker noget meget hurtigt, må Danmark tage den nødvendige konfrontation med EF, for det gavner ærlig talt ikke de mennesker, der arbejder med disse kræftfremkaldende stoffer, at alle her i Folketinget står og siger, at de har den dybeste forståelse. Det sagde man også, sidste gang vi behandlede sagen. Jeg var ikke ordfører dengang, men jeg har lagt mærke til, hvad man sagde sidste gang, så der må handling til. Vi er dog kommet så